

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Do pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 163.

V Ljubljani, v petek 18. julija 1890.

Letnik XVIII.

Slovenske šole.

Nedavno smo pisali: Katoliške šole za katoliško ljudstvo! Danes dostavljamo: Slovenske šole za slovenske otroke!

Obe načeli, kateri bodemo vedno odločno zagovarjali, ste tako jasni, da ju ni treba obširneje dokazovati. Na shodih in zborih so neštivilni govorniki razpravljali to vprašanje.

Dne 24. aprila 1869 je pokojni dr. Toman govoril: „Gospodu naučnemu ministru naravnost povem, da nismo na nič tako ljubosumni, kakor na to, kako se poučujejo naši otroci; mladina se mora v ljudski šoli poučevati v jeziku svojega naroda, svoje matere, zakaj sicer je pouk le muka in pedagoška surovost. To zahtevamo z vso odločnostjo.“

Slovenec ne ravno prijazni bivši naučni minister Conrad je govoril v državnem zboru dne 21. aprila 1880: „Kolikor nižje gremo po vrsti naučnih zavodov, do srednjih šol, naposled do ljudskih šol, toliko večja je praktična potreba prebivalstva, za katero se narejajo postave. Ta praktična potreba meri na to, da se mladina v vedno širših krogih vdeležuje pouka in kolikor mogoče uči koristnega za življenje, in sicer z največjo lahkoto. In da moramo k temu koristnemu v deželah, ali recimo bolje, v pokrajinah z mešanim prebivalstvom, prištevati tudi drugi deželni jezik, o tem ne more nihče dvomiti, ker mora pouk omogočiti poklic, in ker obrtnik, medicinec, advokat, notar in uradnik potrebujejo drugi deželni jezik za svoj poklic, za potrebo življenja, in ker nam tudi postave v tem oziru kažejo pot.“

Od onih let je naše šolstvo v narodnem oziru mnogo napredovalo, osobito na Kranjskem in de-

loma tudi na Štajerskem. Ali imamo sorojake na Koroškem in Primorskem, ki še vedno z vso pravico smejo trditi, da se jim kratijo v šolah državljske pravice, zajamčene v postavah. Zato je in ostane naše géslo: „Dokler ne dobimo v dvojezičnih deželah slovenskih šol za slovenske otroke, ne bomo mirovali, temveč vedno in vedno ponavljali opravičene svoje zahteve.“

Ko se je letos v državnem zboru vršila razprava o šolskem nadzorstvu, oglašil se je med drugimi g. poslanec Naber goj ter naglašal tožne razmere slovenskega šolstva v Primorju, zlasti pa v Trstu in okolici. Dasi je 1420 slovenskih starišev v Trstu prosilo za slovensko šolo, niso bili uslišani. Slovenci morajo torej pošiljati svoje otroke v laške in nemške šole. Še huje se godi našim sorojakom na Koroškem. Vsako leto slovenski poslanci v državnem zboru z vso odločnostjo ponavljajo to zahtevo, a doslej ne z onim vspehom, katerega je vredna dobra stvar.

Slovenec torej naj se izobražuje in odgojuje v nežni mladosti še vedno v tujem jeziku, da pozneje pozabi svoje matere, svoje domovine in postane Nemeec ali Lahon.

Celó v naši Ljubljani opazujemo na svojo žalost, kako love slovenske otroke za nemško mestno deško šolo. Človeku se gnusi, ko sliši to mladino lomiti nemški jezik. Večinoma so ti dečki delavski sinovi. Delavec molči, ker mora biti vesel, da ga nemški ali talijanski gospodar trpi v službi. Seveda, ker delavec ne plačuje šole, tudi nema kot tak pravice zahtevati, v kateri šoli naj se uči in vzgojuje njegova mladina. A pravico ima kot človek, kot državljan, da se tudi njemu dá, kar mu gré, kar potrebuje v življenju.

Da, zatajimo naj svoje pravice, svoj rod, vrzimo se v naročje mogočne Germanije ali svobodne Italije

— in angelj miru razprostré svoje peroti na pokrajine slovenske! Slovenske šole so nemškim in laškim fanatikom trn v peti, zato naj ponehajo, nadomestijo naj se s šolami „schulverein-a“ ali „pro patria“, in naši zatirani sosede bodo imeli — mir!

Ta svét, katerega nam dajejo znani nemški in talijanski govorniki, označuje njihove namene. Ker pa poznamo te namene, zato se moramo tem odločneje upirati vsem poskusom, da bi nas potujčili. Postava sama nas brani in na nas je, da se poslužujemo vseh postavnih in dovoljenih sredstev proti potujevanju.

In četudi imamo Slovenci svoje šolsko društvo sv. Cirila in Metoda, imamo je za svojo deco, za slovensko mladino; slovensko šolsko društvo ne vabi ni loví otrok drugih narodnostij. Zahtevati pa moramo na podlagi naravne in državne postave slovenske šole za slovenske otroke v pomejnih pokrajinah.

Minoli so časi, ko se je Slovenec pustil zadovoljno vpreči v nemški ali lahonski jarem. Mi hrepénimo po pravi omiki, in kot podlaga ji bodi materni jezik!

Znano je, da dobiva nemški „schulverein“ znatne dohodke iz Nemčije. Od tam se pošiljajo tisočaki za ponemčevanje nenemških otrok na Češkem, Ogerskem in jugoslovanskih deželah. Hvalevredna bi bila podpora, ko bi se porabljala le v podporo nemške mladine; a ta podpora ima politične namene. Kolik hrup bi bil, ko bi n. pr. družba sv. Cirila in Metoda dobila kako podporo izza meje. Spominjamo se vrisča v nemškem taboru, ko je nekdo raztrosil laž, da je „Matica školska“ v Pragi dobila 50.000 rubljev. Bila je to gola izmišljotina!

Bodimo torej oprezni v tej nemirni dóbi, da ne bomo prevarani in iznenađeni. Géslo naše je

LISTEK.

Pod črno haljo.

(J. V. Sládek, iz češčine prevel A. M—d.)

Od spomina, o katerem pišem, minolo je deset let. Vtiski, o kojih sem takrat mislil, da so se vglobili z neizbrisnimi črkami v mojo dušo, odplavali so in bili strti drug za drugim, a sedaj mi je, kakor bi gledal na morje zadržano z meglo, na katerem se tu in tam dvigne silnejši val, a takoj zopet izgine. Vendar lice onega, o katerem pišem, stopa predme v tako ostrih obrisih, kakor takrat, ko sem ga prvič videl. Tako se mi zdi, kakor bi mi ob strani sedel, kakor bi bile njegove temne, ognjene oči na-me uprte, kakor bi njegove ustnice preveval oni uljudni, pa tako trpkí smehljaj, ki ni nikdar ž njih izgubil. Ne vém, živi li še sedaj, a ako živi, vém, da je morala njegova glava osiveti, da pa žar iz očí ni izgubil, da je njegova duša v vsakem viharju, ki ga je morda zadel, ostala mirna, kakor vedno, razven pod jednim ostnom, kojega glodanje se je javljalo na ustih v onem trpkem smehljaju.

Na jednolični Teksanski ravnini se je vroči dan nagibal k večeru. Od rana, ko so se težke trepalnice odprle iz pretrganega, nepokojnega in mraznega spanja, pa do večera na krog in krog osameli, jednolični ravnini, pokriti s kostmi razstradanih volkov in živali gladú pogiblih, mej tem večnim,

moskitovim grmovjem, na cesti, kjer se v sprijemljivem lapornem blatu ustavljajo kolesa mehikanskih voz, vglobivša široke žlebe, v kraju, kjer po cele dni ni bilo videti koč, kjer sta se jezdeca srečavša se na sto korakov zopet ozrla, z bisago, iz katere je izginil zadnji ostanek koruze, poslednje perišče semlete kave, s prazno bisago, skoro vrtoglav, nevedé za cesto ležečo za solnčnimi žarki, ki so po neznosni vročini naposled zašli — tako potovanje smrtno utruði. Šel sem že, kakor stroj naprej na zapad, ker je konečno vendar moralo biti mesto San Antonio de Bexar.

Solnce je zašlo, kakor bi gorečo kroglo požrla voda; brez somraka nastane tema, a takoj v temi velike, snežno-bele, tako blizu migljajoče zvezde. Kje je pač voz, kateri sem gledal z domačega praga. Tam globoko na severu, a na jugu je nekoliko neznanih zvezd.

Skozi moskitovo grmovje se je zaiskrila v ognju rudeča zarija. Naposled vendar ljudje.

„Kako daleč je do San Antonia?“

„Himmel, Kreuz . . .“ in seže po samokresu.

Nemški kramar se je vozil po noči v malem vozu in mislil, da ga hoče nekdo prijéti za vrat.

Torej naprej.

V moskitovo grmovje dahne veter. Z drevesnih starih debel vklonjenih od burje diha tako volneno-mehko, v travi leskečejo kresnice in letajo v dolgih gorečih lokih. Glavo obkroži semintja velik siv ptič s hitrim vzletom in krilo njegovo zafréi okrog ušesa,

kakor zvok dolge cepitve, ki preleta zrak. Pozneje sem ustrelil jedno tako pošast; bilo je to lahko telo, tako mehkega perja, a te oči polne nočnega somraka, — pomalo so ugašale — bah, in roke okrvavljene!

Za obzarjenim grmovjem zasvetila se je luč. Takoj za tem sem bil ob hiši, bil v mestu.

Visoka kamenita cerkev se dviga v temo, nad njo se izraža od nekoliko svetlejšega neba križ. Z oken sije luč, a notri doni spev. Do danes slišim te vrste:

Božja porodnica, milosti posoda,
Reši bede deco svojega naroda!

Poljski glasovi zvalili so me do San Antonia. Utrujen sem pal v travo. Kakih trideset ljudi, mož, žena in dece je izšlo iz hiše in luč v oknih je ugasnila. En čas sem slišal iz temnega domovja latinsko molitev izrekano z jednim glasom. Pa utihnilo je vse. Kar se razsvetli v preje temnih oknih ozadje hišnega poslopja. Mimo okna ide črna postava.

Ležal sem nekako pol ure. Hladni nočni veter me je mrazil in glavo sem imel tožno, in v prsib, tu so me žgale doslej neznane bolesti popolne zapuščenosti. Vstal sem in sédel na kameneni prag hiše.

V sosednem domu, oddeljenem samo z nizkim lesenim plotom od mesta, ker je stala cerkev, zalajal je pes in se jel lajajoč vspenjati čez plot.

in ostane: „Slovenska mladina v slovensko šolo!“ Tako bomo ohranili vero in narodnost svojih očetov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. julija.

Notranje dežele.

Dr. Rieger. Olomuški list „Pozor“ je zadnje tedne dosledno napadal dr. Rieger zaradi češko-nemške sprave. Te dni je dr. Rieger imenovanemu listu poslal daljše pismo, v katerem piše med drugim: „Vest moja je mirna, če ne prej, po smrti me bodo pravično sodili. Namen je, da bi vsi dosedanji voditelji češkega naroda odstopili. Ali pa se bode narodu bolje godilo brez organizacije, brez voditeljev? Ali ne priča zgodovina o slabih nasledkih slovanske nesloge? Ali se ne zbirajo slabejši okolu močnejših? Ne govorim na svojo korist — star sem že 72 let in mislim stopiti s političnega torišča — a nesreča bi bila, ko bi bil naš narod brez organizacije, brez voditeljev. Če je bilo naše vodstvo slabo in če so se zgodile napake, kriv je narod sam, njegova je nesreča, da si je izvolil take voditelje, ker boljših ni imel ali jih ni znal najti. Zakaj nima naš narod nekaj Napoleonov, Bismarckov in Cavourjev! Bog mi je priča, da bi mu jih privoščil, in ne tacih pritlikavcev, kakor smo mi. Vendar je nespametno, goldinarje metati skozi okno, dokler nimamo tisočakov in milijonov. In pri Vas na Moravskem je enaka. Pražak je bil vrl voditelj, tudi Šrom je moder mož. In če ta odstopi, ali imate več mož, ki ga morejo nadomestiti? Popolnoma neresnična pa je trditev, da nismo ničesa dosegli. Čelo najhujši naši nasprotniki med Nemci priznavajo vsestranski naš napredek.“

Heinrich. Listi poročajo, da poslanec Heinrich ni še odložil mandata za češki deželni šolski svet. „Politiki“ je poslal pismo, v katerem pravi, da se ni nikdar klanjal poveljem nemškega vodstva na Češkem, ker ni iskal sebe, temveč koristi svojega naroda. Nemško-liberalni listi nadaljujejo svoje napake. Tako trdi „N. Fr. Pr.“, da Čehi nočejo sprave in da so v tem stari in mladi jedini. Isto ponavlja „Deutsche Zeitung“. „Neues Wr. Tagblatt“ meni, da sprava ni gotova, če tudi Heinrich odstopi, in da pride na vrsto „Heinrich II.“ Vladna „Presse“ prosi mestni zastop praški, naj bi se udal Nemcem, ker z izvolitvijo Heinrichovo je storil napako, ki pa se more popraviti. Čehi naj uljudno vprašajo nemško vodstvo, katerega Nemca hoče v deželnem šolskem svetu. Čudno, da list Čehom naravnost ne nasveta, naj se izselijo v krtovo deželo, da bode mir.

Vnanje države.

Francija. Francoska zbornica pretresa predlog o preosnovi davkov. Vlada jej je namreč podala predlog, da naj se zemljiščni davek zmanjša za 15 milijonov, hišni davek pa za 20 milijonov poveča. Francoski kmet je dlje časa preobložen z davki, zato je predložila vlada predlog, da mu saj deloma pomaga iz tesnega položaja. Ta predlog odobravajo zastopniki kmečkih občin, dočim ugovarjajo mestni poslanci predlogu o povišanju hišnega davka. Državni dohodki pa se ne morejo znižati. Zbornica sama je v zadregi in ne vé, kako bi si pomagala iz nje.

Nemčija. Poročalo se je, da so se nameravali Caprivi, Kalnoky in Crispi sniti letošnje poletje. Kmalu potem pa se je pobijalo to poročilo in sicer zato, ker so vsilili nekateri politički krogi k omenjenim trem državnikom še Salisburyja. Zdej se pa zagotavlja od kompetentne strani, da se bodo vršili tudi letos le posamični shodi, kakor je bilo sicer tudi do sedaj v navadi. Posebno trdi „Voss. Zeitung“, da se ne bodo sošli omenjeni štirje državniki kar nakrat, kar bi bila nekaka demonstracija. Do te pa ne kažejo niti Nemci niti Angleži nikake naklonjenosti. Tudi knez Bismarck se je posvetoval svoje dni le z jednim zastopnikom zaveznih držav, nikdar torej z obema zajedno. Najprvo je prišel k njemu grof Kalnoky in za njim Crispi ali pa tudi narobe. Skupnega shoda vseh treh državnikov so se vedno izogibali in sicer ne le iz vnanjih, temveč tudi iz notranjih razlogov. Ako se želi torej Caprivi tudi s Crispijem in Salisburyjem posvetovati, gotovo ne bo storil tega na jednom skupnem shodu. Konečno pravi zgoraj omenjeni list, da se utegnela Caprivi in Kalnoky sniti v Karlovih Varih.

Rusija. „Nov. Vrem.“ meni, da se ne bo zgodila v bolgarskih političkih razmerah nikaka izprememba, dokler ne pride nemški cesar Viljem II. v Peterburg. To je sicer dobro, kajti ko bi se princ Ferdinand odpovedal bolgarski vladi, menili bi v Berlinu, da je storil to iz uslužnosti. — Nihilisti delajo ruski vladi mnogo preglavice. Kakor v vseh krogih pokazali so se tudi med vojaštvom, kar je najnevarnejše za obstanek države. Da se ta preteča nesreča kolikor toliko zapreči, sklenilo je rusko ministerstvo, da kolikor mogoče omeji sprejem dijakov iz meščanskih šol ali gimnazij v vojaške zavode. Nihilistiško mišljenje se je pokazalo namreč posebno med takimi, ki so dovršivši gimnazije stopili v vojaške šole. Za naprej pridejo v te šole le oni dijaki, ki so zvršili učni tečaj v kadetnih šolah.

Portugal. V Portu so napali delavci tamošnje predilnico s kamenjem, ker ni hotel nje ravnatelj spet sprejeti dveh delavcev, ki sta podpihovala svoje tovariše k štrajku. Policija je morala poseči vmes, da je naredila mir. Pri tem je bil en delavec mrtev.

Turčija. Poročalo se je že o napetih razmerah med Črnogorci in sosednimi Albanci, turškimi podložniki. Te razprtije so navstale vsled turških pašnikov, na katerih hočejo pa tudi Črnogorci pasti. Položaj je vedno nevarnejši. Vsak dan prihajajo poročila o pobojih med Albanci in Črnogorci. Nedavno so Črnogorci štiri turške podložnike napali na turških tleh, in podrli na tla. Kmalu potem so se huje sprijeli. Na obeh straneh so imeli mnogo mrtvih. Albanci so prinesli domov 12 črnogorskih glav kot zmagovalno znamenje.

Brazilija. V novi upravi braziljske republike se državni zakoni čisto nič ne ozirajo na cerkvene zadeve. Sv cerkev ostane pa seveda še nadalje izpostavljena nasprotovanjučasne vlade, ki jo vodijo vseskozi prostozidarji. Da se ta neugodnost kolikor mogoče zapreči, osnoval se je v Rio Janeiro na prigovarjanje tamošnjega škofa odbor mašnikov in vnetih lajkov, ki bodo osnovali katoliško stranko. Predsednik odboru je škofijski generalni vikar. Sveti oče je že podelil svoj blagoslov imenovanemu podjetju.

Afrika. Poročalo se je že, kako pohvalno se je izrazil major Wissmann o katoliških misijonih v Afriki. To potrjuje tudi afriški potovalec Oskar Borchert. Ta piše o njih mej drugim: „Stališče, katero

zastopa v tem oziru major Wissmann, zastopam tudi jaz. Imel sem priložnost prepričati se osebno o prespešnem delovanju katoliških misijonarjev v nemški Afriki. V imenovanih pokrajinah uživajo pri tamošnjih domačinih katoliški misijonarji največje spoštovanje in vplivajo najblagodejše na njih razvoj. Te vspehe pa nimajo le vsled svojega daljšega delovanja, temveč tudi vsled metode svojega misijonarstva!

Izvirni dopisi.

Iz Celovca, 16. julija. (Zadnji shod našega političnega društva) pri „Dürnwirthu“ se je sijajno obnesel. Prišlo je kakih 300 kmetov, kakor na shod pri Miklavcu. Da je bil pa vspeh zadnjega shoda sijajnejši, zato moramo zahvaliti naše nasprotnike. Iz občine Rude jih je prišlo kakih dvajset, med njimi dva govornika, ki sta mislila, da nas bosta v kozji rog ugnala, pa sta doživela popoln poraz. Naši spretni govorniki so jima vsak ugovor izpodbili in dokazali puhlost in ničnost vseh tistih pregovorov in „schlagerjev“, s katerimi lovijo nevedne ljudi in jih šeujojo zoper našo stranko. Na ugovore nasprotnih govornikov, ki so bili sčertertje tudi razaljivi, odgovarjali smo čisto mirno, dostojno in nekoliko ironično. Brž se je pokazalo, da je večina na naši strani. Neki kmet je nasprotnikom zaklical: „Kjer vera falí, tam se duhovnikom nasproti govori.“ Na to splošen smeh. Nasprotniki so jo pobrisali iz dvorane. Vsi ostali so bili navdušeni za naš program in to pokazali s pogostimi in burnimi „živio“-klici na poslanca Einspielerja.

Moralno smo popolnoma zmagali; liberalci in „bauernbund“ so v tem kraju popolnoma uničeni. Kajti tako obilno zbrani kmetje so slišali govoriti nas in so slišali nasprotnike, in so lahko razločili, na kateri strani je resnica. Ko bi pa nasprotniki ne bili prišli, bila bi naša zmaga le polovičarska, kajti lahko bi še zmirom rekli: „Da, ko bi pa mi tam bili, mi bi jim bili že usta zamašili“ itd. Zdej so pa pokazali svojo modrost, in tista je podlegla, tedaj tudi pri kmetih ne bodo več vere našli. Tako je bil naš trud obilno s tem poplačan, da smo k Sloveniji bolj trdno privezali tri občine: Grebinj, Ovre in Rudo. Nasprotniki sicer še ne bodo čisto umolknili, vendar ne bodo dosti več opravili. Videlo se je, da je ljudstvo v tem kraju še verno in pošteno, zato nam je največ koristil pastirski list avstrijskih škofov. Kjer je pa ljudstvo še brezversko, tam se tudi za slovenščino ne more nič več delati, to skušamo mi na Koroškem najbolj; to naj bi pomislili tisti, ki zmirom le narodnost poudarjajo, vera se jim pa nepotrebna vidi.

Iz Gradca, 15. julija. (Zavod slepcev.) Večjih revežev menda pač ni na svetu, kakor so slepci. Groza spreleti človeka, če le pomisli, kaj je to, zgubiti luč oči. Vse bi raje žrtvoval človek, nego vid. Kako milo se stori vsakemu, videčemu toliko revežev, ki niso še nikoli videli krasote narave! Njihove bede si skoraj misliti ne moremo. Da bi

„Kdo je tu?“ ozval se je zvočen moški glas nedaleč od mene. Vstal sem in pred menoj je stala s povešenima rokama postava v črni halji.

„Človek, ki rad vidi, da je blizu ljudi in ni imel srčnosti, da bi prenočil v prèriji. Ako morete, dajte mi nekoliko žveplenk!“

„Pojdite, dal vam bodem žveplenk!“

Šel je naprej in vstopil v veliko, prostrano preddvorje. Jaz sem ostal na pragu. Prinesel je netilo in še-le sedaj sem ga videl v obraz. Bleda, suha lica, visoko čelo, črni kratko pristrizeni lasje, odločne ustnice, resne in ne velike. Ko je gledalo pol-priprto oko na-me, plamtelo je v nekem posebnem, mirnem lesku.

Sam sebe osovré popisati ne morem, samo to vém, da sem stal z jednim ramenom težko oprt na duri in da so blodile moje oči z njegovega obraza do njegovih nog.

In zdaj so mi, kakor po zimi, zobje zaklopotali. Mašnik potegne roko nazaj, ki mi je podala žveplenke, in odšedši k postelji in snimši lahko belo mrežo vzame z nje volneno odejo.

„Gospodu je mraz. Tukaj gospoda zebe gospod slabo izgleda.“

Uprl sem nanj oči in mislim, da je videl nekaj v njih, vsaj glas njegov je postal meči. Samo to naj rečem, da sem bil takrat mlad, a da sem gotovo izgledal, kakor ptič, ki ga je burja vrgla iz gnezda na zemljo.

„Gospod bi lahko pil čašico čaja — rastlinskega“, dejal je. „Noči so tako hladne“ in šel je k mizi, kjer je stala posoda s čajem, nalil in ga vzel v roke. Mej tem me je še enkrat pogledal in postavil posodo nazaj.

„Gospod je danes dolgo hodil? Bi-li ne hoteli sestiti?“

Takrat ne vém, kaj se je godilo. Izpil sem čašico in še drugo. Pravil sem, odkodi prihajam in kako mislim najti jutri v tem pol-mehikanskem mestu dela. Mašnik je rekel, da pozna Čehe, da je bil tam zaprt za časa vstaje l. 1863. Razgovor plel se je dalje. Mej tem je on vstal in položil volneno odejo zopet povsem mirno na svojo posteljo.

„Hvala! Lahko noč!“

Duhovnik vzel je odejo z ležišča in jedno blazino in to začel popolnoma mirno razkladati na dve dolgi klopi, katere je primaknil skupaj.

„No, gospod, nekoliko trdo — toda boljše, kot zvunaj“, govoril je mirno.

Tako sem prespal prvo noč pri mašniku Vincentiju B Drugi dan rano smo šli v cerkev.

Bila je prazna. Mašnik je pokojno pristopil k altarju in maševal.

„Dominus vobiscum“, obrnil se je k svoji občini in praznih klopih in občina je odgovarjala z mojimi ustmi:

„Et cum spiritu tuo.“

In „Ite missa est“ in „Deo gratias“ in važno izšla sva oba iz svetišča, on v zakristijo, jaz skozi

glavna vrata. V sobi za zakristijo, kjer je stanoval, sva se zopet sošla.

Oči patra Vincentija vabile so me s smehljajem.

„Iz gospoda bi se naredil dober ministrant! Igrate li orglje?“

Jaz sicer že dolgo nisem igral, ali nekoliko domačih pesni sem znal in sem rekel, da si upam poskusiti.

„Imam otca“, govoril je, „ki pri sv. maši igra, a se mi pritožuje in jezdi često k znancem, da, celó s puško včasih. No, pojdite poskusit!“

Kri mi je stopila v glavo. Orglje so stopale pred menoj v vsi svoji strašnosti. Prišli smo v cerkev. O orgljah ni sledu.

„Kje pa imate prav za prav te orglje?“

„No, orglje to ravno niso, ali za nas to zadoščuje“, dejal je, ko se je ustavil pred podolgastim, na dveh lesenih nogah počivajočim zabojem. Bila je to majhna fisharmonika in gonila se je vele-teško z luknjičastim mehóm, in piskalo je to počakajva: c, d, — e nič!

„To ni nič —“

„F —“

„To vzamete lahko precej višje!“

„G, a —“

„Malo slabo —“

„Na tem-le zdaj že znam igrati. Cesar ne zaigram, pa bodem zapel.“

jim saj nekoliko to žalostno usodo olajšali, ustanovili so v mnogih deželah že potrebne zavode, kjer se enaki revčki po mogočosti izobražujejo v raznih vedah in rokodelskih strokah.

Tudi tukaj v Gradci je zavod slepcev (Odilien-Blinden-Anstalt, Leonhardstr. 110—112). Glavni ustanovnik je odvetnik Mayer, umrl 1884. l. Baš danes je bil sklep šolskega leta z javno skušnjo, h kateri se je zbralo mnogo odličnega občinstva, sosebno dam. Bil je navzoč tudi deželni šolski nadzornik Rožek, knezo-škof, komisar in več kanonikov. Ob 9. uri predpoldne se skušnja prične z lepo štiri-glasno pesmijo: „Lied an die Wohlthäter der Blinden“. Zatem je bil izpit iz krščanskega nauka. Vsi gojenci poplačali so mučni posel gospoda ravnatelja odnosno kateheta s svojim res izvrstnim znanjem v obili meri. Čudili smo se kar, da morejo te uboge nedolžne stvarice tako dobro se naučiti ter tako odločno, sigurno in precizno odgovarjati. Ni čuda tedaj, da so marsikateremu navzočih v očeh igrala solze nekaj radi radosti, da ti uboščki tako lepo odgovarjajo, nekaj radi pomilovanja zbog njihove tužne usode. Pri čitanju pokazali so gojenci I. razreda že precejšnjo spretnost, da kmalu zdravi otroci bolje ne znajo. Milo je bilo gledati, kako tolmačijo učenci, oziroma učenke razliko med psom in mačko, in sicer na živih in prepariranih. — Drugi razred čital je prav umno in z veliko izurjenostjo. Slovniska vprašanja reševali so skoraj s pravo lahkoto; sosebno pa so se odlikovali gledé zemljepisja. Na reliefni karti Štajerske našli so takoj vsak kraj, gore, prelaze in reke. Spominjam se, da pri maturi na neki gimnaziji abiturjent ni mogel Celja najti na karti, dasi je vselej memo Celja se vozil na počitnice na Gor. Avstrijsko. — Gojenci III. razreda odlikovali so se brez izjeme v računstvu, naravoznanstvu in zgodovini. Težko, če kje na drugi šoli učenci točneje in temeljiteje morejo odgovarjati. Bila niso navadna vprašanja, nego zamotana iz fizike, in sicer iz akustike. S primeri pokazali so, da razumejo in ne govore le mehanično. Peli so še več 4glasnih pesem prav lepo, da ne rečem divno. Bil je le en glas h koncu vseh navzočih, da zavod je uzorno vreden in vodjen. Vsa čast tedaj nesebični požrtvovalnosti vodje in šolskih sester. Le ljubezen do teh sirot more enak vspeh pokazati. S cesarsko pesmijo in kratko molitvico končala se je ta lepa slavnost.

Kdor se mudi kaj časa v Gradci, naj ne opusti prilike, ogledati si ta človekoljubni zavod. Gospod vodja Zeyringer, c. kr. in kn. škof, svetnik, bode rad razkazal vse in raztolmačil mu. Da se je ta zavod ustanovil, gré velika zasluga sedanjemu knezo-škofu krškemu, Kahn u. Trkal je vedno na srca usmiljenih ljudi ter tako omogočil, da se je prej zidati počelo poslopje, kakor se je sploh pričakovalo. Dopriniti se sicer ni moglo popolnoma, zakaj vsled pomanjkanja dohodkov ni se sezidal desni trakt. Posebno je pa temu vzrok to, da se mora že zdaj zidati enak zavod za odrasle slepce oziroma že onemogle in

stare, in sicer na podnožji Rožnika (Rosenberg). Okoli zavoda je velik vrt s kopališčem. Poslopje zavoda je dvonadstropno. Srednji trakt obseza prostorno in kaj snažno kapelo sv. Odilije. Vitek zvonik kaj lepo pristaja celemu poslopiju. V II. nadstropju so spalnice v I. šolske sobe. Vse kaj snažno in čisto. V pritličji je telovadnica, kuhinja, obednica in zraven so štiri sobe delalnice: tukaj so tudi zdaj razstavljena razna ročna dela slepcev, nekatera kaj ukusno delana. Vodja potožil se je, da ni kupca, ki bi te stvari s toliko muko narejene kupil. Res je to žalostno, posebno če pomislimo, za kakšen nič večkrat ljudje novce tje vržejo, da bi pa za koristno ročno delo kaj dali, to je škoda. Priporočil bi tedaj vsakemu, posebno gg. duhovnikom, da bi hišno drobnarijo (vsakovrstne krtače, jerbaške, koške, pletenice, mošnjice, rokovice, zapestnice, mizne prte itd.) omislili si ali v zavodu slepcev v Gorici ali pa tukaj. Pomislite le gospodje, kako vesel bode pač dotični slepi revček ali slepa revica, ko ji bo mogel vodja javiti, glej, za to ali to tvoje delo dobil sem toliko, toliko položil sem v tvojo hranilnico. Znabiti se bo našel kateri pošten trgovec, ki bi razprodajo enacega blaga prevzel. Obrniti se je v enem ali drugem slučaju na vodstvo (Odilien-Blinden-Anstalt, Leonhardstrasse 110—112). Upam, da gotovo se najde kateri, ki si enake potrebščine omisli, saj že radi tega, da na svoje oči vidi, kako spretno in ukusno slepec dela. Cene so primerne, radi tega je lahko vsak brez skrbi. Veselilo bi me slišati, da se je saj eden ali drugi odzval mojemu priporočilu, ker sem vodju obljubil, izdelke zavoda mojim rojakom priporočiti. — Konečno naj še omenim to-le: Kdaj pa v Ljubljani ustanovite enak zavod? Za gledališče je denarja ali za pomnožitev glavnice Holzapfelneve nimajo „rodoljubi“ še beliča. Enako ne za „Nar. Dom“, da mora „Krajcarska zadruga“ kebre beračiti skupaj, dočim tisoči gredó za zidanje tako silco potrebnega gledališča. Bolnišnice ni treba za Dolenjsko v Rudolfovem, pač pa gledališča v Ljubljani. Poznikov.

Iz tržiških toplic, 15. julija. (Raznoterosti.) S Sokolskega hriba moral bi reči, namesto iz „Montefalcone ali Monfalcona“, ako bi hotel biti slovenski purist, kakor prevajajo Lahoni naša pristno slovenska vaška imena, n. pr. Podgora pri Gorici = Piemonte, (!) ali Dornberg = Montespino; Trnovo celó = Terra-nuova (!). Tudi imena goriških ulic, ki vonjajo po slovensčini, so že večinoma v laščino uradno prekrstili, tako da na zemljevidu „dovršene Italije“, h kateri spadajo še „ne rešene“ dežele: Primorje, Trst, Istra in en kos Kranjske, katere trigonometrična točka in meja je gora: Tricorno (Triglav), ni drugačnih imen, kakor takšna, ki uga-jajo zaplati laškega nenasitljivega čevlja! Naj mi odpusti potrpežljivi čitatelj, da s temi lahonskimi neslanostmi začnem ta dopis; saj smo v dóbi „kislh kumar“ ali v pasjih dnevih. Ravno tri leta je, odkar niste od mene dobili nikakega dopisa iz tržiških toplic, kamor sem došel zopet po 3 letih

zdravit si po letošnji bolezní „hripi“ svoje nekoliko otrpnele ude.

Kaj Vam bi pa pisal kot topličar iz kraja, ki stoji le nekoliko metrov nad morskó gladino in kjer zdaj pritiska tropična vročina? Da bi si popoldanski dolgčas pregnal, prebiral sem laške časnike, kakoršne ima Primorje v dokaz, da bi rado spadalo „k državi rumene polente“. Vzel sem torej, četudi z nevoljo, v roke „Indipendente“, ki je „per excellentiam“ dnevnik nerešenih laških pokrajin, potem „Mattino“ in „Piccolo“, ki je res majhen v laški modrosti, pa gorostasna tržaška blebetulja in čenča. Pa karkoli berem, vse mi vzbuja srčno nevoljo; čuditi se moram, kako da sme sploh izhajati v Avstriji takšen časnik, kakor je tržaški „Indipendente“! Ta list nikdar nima vesti o avstrijskih razmerah ter Avstrije niti ne imenuje, ker že pred tem imenom se plaši, kakor peklenšček pred križem. Ravno tako nima nobenega pojma o krščanski npravnosti ter je popolnoma ne le protiaavstrijsk list, ampak je tudi list novošegnega paganstva. (Konec sledí.)

Dnevne novice.

(Imenovanje.) Prečast. g. kanonik Janez Flis je imenovan za župnika stolne cerkve in dekana ljubljanske okolice.

(„Pro patria“ razpuščena!) Že večeraj nam je pravil prijatelj, da je lahonsko šolsko društvo „Pro patria“ razpuščeno. Nismo mu mogli verjeti, dasi je korak ministerstva za notranje stvari povsem naraven in potreben. Danes pa čitamo v „Naši Slogi“, da je imenovano ministerstvo z odlokom z dné 10. t. m., št. 2897, na podlagi § 24. postave z dné 15. novembra 1867 razpustilo irredentsko društvo „Pro patria“. Ker je glavna družba razpuščena, razpustilo je c. kr. namestništvo v Trstu tudi vse podružnice: v Kopru, Miljah, Buzetu, Izoli, Poreču, Bujah, Oprtlju, Vrsaru, Umagu, Brtonigli, Grižujanu, Motovunu, Višnjaju, sv. Lovreču, Pulju, Vodnjanu, Kanfanaru, Cresu, Pazinu, Pienu, Labinu in Rovinju.

(Volitve na Koroškem.) Iz Celovca se nam poroča: V Doberli Vasi je izvoljenih 6 naših volilnih mož, v Črni 4 naši, v velikovski okolici 2 naša, v Važenberku 7 nasprotnikov, v Tinjah dva nasprotnika. Vsi v podjurski dolini.

(Kje je doslednost?) Neprijatelji našim načelom se vedno čohajo ob naš list, ako jim kaj ne ugaja. Nismo sicer nagajivi, vendar moramo nekega gospoda v Trstu opozoriti na nedoslednost. Prijatelj našemu listu nam piše iz Trsta: „Znano je, da so pri občnem zboru našega političnega društva njegovi izvršitelji dobili navodilo zaradi slovenskih poštних tiskovin. Ne vém pa, če Vam je znano, kar je dobro znano gospodom pri „Edinosti“, da se slovenske tiskovine na zahtevo strank dobivajo pri ekonomatu tukajšnjega c. kr. poštnega urada. Kako pa izvršujejo nekateri izvršitelji, ki imajo tudi besedo pri „Edinosti“, navodilo o slovenskih poštних

„Tako dela tudi otec. Jutri imamo nedeljo, velik praznik Gospe Marije; gotovo bi lahko ota nameščevali.“

Meni je bilo, kakor ko sem domá v hiši prepeval: „Z neba angelj pride“

Tako sem torej ostal in škripal z orgljami. Zarana je šla maša izborna, jaz sem skore vse pel.

Prošel je teden, in jaz nisem bil več tujec. V našem civilizovanem mestu je soznanitev na tak način nemogoča, a še bolj nemogoče je, da preide tako soznanje v prijateljstvo. Toda tujina, daljna odločenost od civilizacije, v kateri smo vzrastli, zbližuje ljudi, kakor dva kosa v ognji razmehčanega železa. Čez teden jel me je pater Vincencij klicati: „Brate.“ Vrnil se je otec. Jako močan stavec, s črnimi, silno razmršenimi lasmi. Kakor sem pri mašniku na orgljah, tako sem moral pri njem še istega dné prestati skušnjo s puško. „Slab človek, kdor ne strelja dobro!“ Od vsega, kar sem imel tam domá v Varšavi, ohranil sem samo te dve puški, a morali bi je slišati, kako sta pokali v poslednjem boju. Kakor dva zvesta psa, no, grom, a . . .

„Tiho, oče, prestregel ga je mašnik, bila je to volja božja!“

„Sveti gospod, vidite, meni se sedaj že roka trese, stara roka, star človek; toda vedite, da imamo tam na Poljskem še mladih ljudi. Pojdimo!“

Šli smo, in moskitova goščava krog San Antonija ni še slišala take kanonade že davno, kakor

danes. Bog vé, kam vse sta takrat jedna češka in druga poljska puška grmeli.

Zvečer smo se vračali domov brez plena, ali dobri prijatelji.

„No, bratec, bi li ne hotel biti učitelj?“ vprašal me je mašnik Vincencij čez nekoliko dnij.

„Učitelj? A kôga naj učim in kaj?“

„Poljsko deco bodeš učil brati, pisati in računati.“

„Toda, vsaj slišiš, kako govorim; to je tukaj nemogoče.“

„I no, pred šolo ti otec pokaže delo ali jaz; in čemur se priučiš, to bodeš učil.“

Tako sem postal poljski učitelj v veliko tolažbo štirih revnih poljskih rodbin, katere je usoda zanesla v S. Antonio.

Lahko bi pravil, kako sem postal v vseh različnih funkcijah reformator tudi kuhinje, kar je povzročil obisk galvestonskega škofa, za čegar pogoščenje sile malega Vaclava niso zadoščevale, kako smo v okolici nabirali petnajstletnih mehikanskih otrok za krst, kako je pri podobni priliki otec nekega takega otroka s samokresom v roki zahteval jedinega konja in vrhu tega od mašnika Vincencija, ki je bil oborožen samo z brevirjem, blagoslov; kako smo imeli vsega dosti, samo denarjev ne, katere je mašnik, komaj je dobivši od naseljencev, že zopet razdal med nje, in tisoč drugih stvari, — toda ti vtiski so pozabljeni.

Ostal je spomin samo jeden dan, ko sem videl najgloblje pod črno haljo. Bil je to reven mašnik, reven pastir revne črede, in v najhujšem poletju ni odložil svoje težke črne halje. Tudi v mesto je hodil v njej v največji vročini, — ni imel suknje, razven jedne, katero je prinesel s Poljskega.

Bil je moj imendan. Vrnili smo se iz cerkve, in na moji mizi je ležala nova črna obleka.

„Tukaj, brate, imaš nekaj za god; uživaj v zdravju!“

„A ti, kaj ti? sam nimaš kaj obleči!“

Vidim ga še danes s tem mirnim, svetim smehljajem v očeh in s tem polutrpkim izrazom na tresočih ustnicah.

„Moj dragec, — ta halja vse prikrije!“

Samo ta trpki nasmeh je ostal na njegovem licu, katero so ranjeno odnesli z bojišča, ko je krvavel za svojo domovino, ostavil svet, svoje blago, in odšel v tujino zopet samo zato, da bi narod svoje krvi učil ljubezni domovinske. Vendar, — videl sem ga, ko mu je ta trpki smeh izginjal.

Videl sem ga, kako je stal pri altarju s proškimi licem, kadar je po propovedi, ki je bila jeden sam bolesten klik stisnenih prsij, jeden sam tok lave prekipevše njegovo dušo, jel peti z zvočnim, polnim, svečanim glasom:

„Božja porodnica, milosti posoj, Reši bde deco svojega naroda!“

Takrat je vselej izginil izgnancu oni trpki izraz z lica. (Lumir, 1880.)

tiskovinah? O tem priča naslednji fakat: V nedeljo 13. t. m. je imelo politično društvo sejo, h kateri so bili vabljeni tudi nekateri gospodje kot zaupni možje po dopisnicah z napisom — nemško-talijanskim. Ali je to doslednost, ko isti gospodje roté narodne tukajšnje trgovce, naj si oskrbé slovenske napise? Nemško-talijanski napis na dopisnici je sicer malenkost, toda v tem slučaju je nedoslednost. Upamo, da se prihodnjé kaj jednecega ne bo več zgodilo, kar bo do tistem gospodom le na čast. Tako naš dopisnik, mi pa dostavimo naš: punctum!

(„Südmark.“) V Konjicah na Štajerskem so predzadnjo nedeljo osnovali podružnico „Südmark“; načelnik ji je c. kr. notar Karol Kummer, tajnik neki A. Achmann, blagajnik pa Fr. Mišak. — Tudi v Brežicah je nekaj renegatov in tujcev ustanovilo enako podružnico. Upamo, da slovenski kmetje tem ptičarjem ne bodo šli na limanice.

(Za tretje porotno zasedanje) v letu 1890 pri deželnem sodišču v Ljubljani imenovan je predsednikom porotnemu sodišču gosp. Fr. Kočevar in njemu namestnikom deželnega nadsodišča svetnik g. dr. Gertscher.

(Notarski shod) bo de letoš v Mariboru, in sicer se ondi zberó dné 15. avgusta beležniki iz Kranjske, Koroške in Štirske, ki so člani avstrijskega beležniškega društva.

(Vincencijeva družba) im povodom praznika sv. Vincencija jutri božjo službo s skupnim sv. obhajilom v Marijanišču zjutraj ob 6. uri. V nedeljo 20. t. m. pa bo de četrtletni občni društveni shod zvečer ob polsedmi uri v prostorih katoliške družbe. Uljudno so pavabljeni udje in neudje.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za cerkljansko okolico napravi dné 20. julija ob 1/2 4. uri popoldné v gostilni g. Vavkna v Cerkljah svoj letni občni zbor. Ob 7. uri zvečer prične se dramatična predstava pod vodstvom g. Borštnika iz Ljubljane. Udje so vstopnine prosti, neudje plačajo 30 kr.; sedeži za ude 30 kr., za neude 50 kr. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Na obilo vdeležbo vse rodoljube slovenske prav prijazno vabi Odbor.

(Največja vročina) letos bila je včeraj, kajti toplomer je kazal 25.0 stopinj, tedaj 5.09° nad normalno toploto.

(Postaja.) Med Ponikvo in Št. Jurijem napravijo v kratkem novo postajo južne železnice, in sicer pri vasi Grobelno. Za njo se je trudil posebno okr. zastop v Šmariji.

(Iz tržaške škoflje:) Nameščeni so novomašniki čč. gg.: Slavoljub Gržetič kot korni vikarij pri sv. Justu v Trstu; Rajko Revelante v Oprtlju, Ivan Vranjac v Pazinu, Anton Zidarič pri starem sv. Antonu v Trstu, Josip Jurca v Šklednju.

Raznoterosti.

— Vožnja v balonu. Dne 11. t. m. sta se spustila v balonu nadporočnik Hoernes in poročnik Eckert v značne višave. Balon, ki ju je odnesel, imenuje se „Oče Radeaky“. Imenovana zrakoplova se bodeta vozila po zraku, dokler bodeta mogla. Dan potem, ko sta odplula, ni bilo še nikakega poročila o njunem popotovanji. Pozno zvečer je prišlo prvo brzojavno poročilo iz Bručkova (okrožje Jaročin v Poznani), da so prišli v jednajstih urah srečno v Bručkov na potu večinoma skozi oblake. V jednajstih urah sta prehodila torej 550 kilometrov ali vsako minuto skoro eden kilometer. Z živžem sta dovolj preskrbljena in se vsled lakote gotovo se ne bodeta spustila na trda tla. Seboj sta vzela tudi štiri golobe pismoosce. Trije so se že vrnili, jednega pa še ni. Poročila pa ni prinesel ni jeden, ker so je vsi leteč izgubili.

— Izvrstni ognjegasci. V rumunskih listih se bere mej drugim: „Kar se tiče naših ognjegascsev, ne moremo se pohvalno izraziti. Gorelo je že dve uri, ko so privlekli eno brizgalnico in dva voza vode, kar gotovo ni zadoščalo. Čez dvajset minut privlekli so še eno brizgalnico in zopet dva voza vode. Te je vedno primanjkovalo, četudi teče blizu tukaj široka Dunava. Ko so prišli ognjegasci na gorišče, gasili so pred vsem — svoja grla. Ko so to opravili, počeli so gasiti goreča poslopja.“

— Nesreča na železnici. Iz Belgrada se poroča 12. t. m.: Pri Veliki Plani je skočila železnica s tira. Mrtev je strojevodja, popotnikov pa je mnogo telesno poškodovanih.

— Pri slovesu. Oče (ihté): „Ljubi sin, predno greš na tuje, dal bi ti rad še nekaj lepih na-na-naukov. Sin (tudi ihté): „Dragi oče, dajte mi rajši še kaj de-de-denarja.“

Telegrami.

Celovec, 18. julija. Slovenska zmaga v Doberlivesi, na Djeksah, v Tolstem vrhu in v velikovski okolici; Bauernbund prodrl v Guštanji in Libelicah.

Dunaj, 18. julija. Uradni list je objavil, da je razpuščeno društvo „Pro patria“. — „Vaterland“ piše, da je s kompetentne strani pooblaščen preklicati poročilo „Agenzia Stefani“, da bi bil papež zapustil Vatikan, ko se je peljal v vatikanski vrt.

Budimpešta, 17. julija. Princ Thurn in Taxis je daroval kardinalu Simorju, ki ga je poročil, krasen zlat križ.

Dolenja Tuzla, 18. julija. Včeraj se je pripeljal Kallay v spremstvu avstrijskega poslanca Bilinskega in ogerskega Rakovskega. Prebivalstvo jih je navdušeno sprejelo. Si-noči je bila bakljada.

Carjigrad, 17. julija. Inženérja Gersona in Mejora, oba avstrijska podanika, so med Adabasarjem in Eskišehirom prijeli čerkeski roparji ter zahtevajo 3000 funtov odkupnine.

Carjigrad, 18. julija. Veleposlanika Calice in Radowitz sta turški vladi izročila noto zaradi roparskega napada, naglašata ponavljajoče se enake dogodke in priporočata odločne naredbe. Mejor je izpuščen, Gersona so roparji odpeljali v gore.

Valencija, 17. julija. Na deželi je zbolelo 18, v mestu 4 osebe za kolero.

Peterburg, 17. julija. Dr. Jelizejev poroča, da je v Perziji huda kolera. V južni Rusiji je velika vročina. Na Krimu kaže toplomer do 50 stopinj.

Umrlí so:

16. julija. Lucija Kliš, kotlarjeva hči, 8½ leta, Star. trg 26, jetika.

V bolnišnici:

16. julija. Miklavž Dobrovolc, gostačev sin, 5 let, jetikai

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v milim.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
17	7. u. jut.	736.8	22.0	brezv.	jasno	
	2. u. pop.	735.2	30.2	sl. vzh.	"	0.00
	9. u. zveč.	735.0	22.8	"	"	

Srednja temperatura 25.0° za 5.9° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl.	30	kr.
Srebrna " 5½ " 100 " 16%	89	"	40	"
5% avstr. zlatá renta, davka prosta	109	"	20	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	25	"
Akcije avstr.-ogerske banke	980	"	—	"
Kreditne akcije	303	"	50	"
London	116	"	45	"
Francoški napoleond.	9	"	24	"
Cesarski cekini	5	"	52	"
Nemške marke	57	"	—	"

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1889	frank.	106,578,528.96
Letni dohodki premij in obresti	"	19,328,518.86
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	"	219,930,701.87
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	"	49,069,600.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno	"	1,610,827.280.—

glavni zastop v Ljubljani

(12-7)

pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 3.

Srečke dunajske razstave à 1 gl.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo sreček obojega srečkanja. (25)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890. Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.

1 dobitok 50.000 gl. vrednosti 1 dobitok 50.000 gl. vrednosti

1	5000	"	1	5000	"
1	2000	"	1	2000	"
1	1000	"	1	1000	"
2	500	"	2	500	"
5	200	"	5	200	"
10	100	"	10	100	"
20	50	"	20	50	"
50	20	"	50	20	"
200	10	razstavnih srečk	200	10	"
2000	5	"	2000	5	"

Srečke po 1 gl. dobivajo se pri C. C. Mayer-ju v Ljubljani.

OLJNATE BARVE

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo priporočá najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(51)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.